

PROGRAM ZABEZPIECZENIA POLICHROMII SUFITOWYCH W PAŁACU W JASTKOWIE W TRAKCIE TRWANIA PRAC REMONTOWYCH

Opinia techniczna dot. Spękania ścian murowanych w budynku Urzędu Gminy Jastków na cele zadania: „Rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w Panieńszczyźnie – Pałac” – Etap II z 2017 roku przewiduje wzmocnienia stropu, którego konstrukcja jest ściśle powiązana z deskowaniem i znajdującą się na nim polichromią. Stwarza to konieczność opracowania bezpiecznego sposobu jego przeprowadzenia. Wzmocnieniu, według wykonanej ekspertyzy i projektu, wymaga strop nad salą konferencyjną i nad klatką schodową. W roku 2017 dokonano wizji lokalnej, wykonano badania sondażowe i opisano stan zachowania sufitów i ścian w oddzielnym opracowaniu. Zakres zniszczeń i ich rodzaj są rozpoznawalne, ale na tym etapie trudno o stwierdzenie, jaka dokładnie jest budowa technologiczna polichromii, zakres ewentualnych odspojień, ruchomość spękań czy stopień „pudrowania się” warstwy wierzchniej.

Niemożliwe jest także stwierdzenie, czy obserwowane spękania mają charakter powierzchniowy czy głęboki. Sufit klatki schodowej do dnia dzisiejszego zasłania warstwa wtórnej malatury, która maskuje w znacznym stopniu mniejsze spękania, które mogą okazać się cienkie, ale rozprzestrzenione w głąb.

Dlatego naprawy rys i spękań należy oceniać w trakcie trwania prac i w zależności od potrzeb wykonywać zszywanie w strukturze tynków, podklejanie wypraw, połączone z jej wzmacnianiem, wypełnianie ubytków głębokich i powierzchniowych. Dla uzyskania pozytywnych rezultatów zakłada się łączenie postępowania czysto technicznego i konserwatorskiego.

Dla zminimalizowania zniszczeń w obrębie polichromowanych sufitów w trakcie prac technicznych, wzmacniających strop, proponuje się następujący tok postępowania:

1. wstępne oczyszczenie powierzchni z zabrudzeń przy użyciu pędzli i gumek chlebowych,
2. dezynfekcja miejsc zainfekowanych metodą oprysku, mieszką składającą się z roztworu Aseptiny M, Sterinolu i Lichenichidy 246,

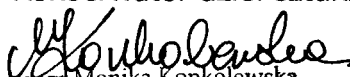
3. podklejenie miejsc odspojonych w partiach tynku wodną dyspersją Plextolu B 500 (w razie konieczności założenie kołeczków montażowych) oraz utrwalenie warstwy malarskiej – 2% roztworem Paraloidu B 72 w acetonie (metodą oprysku). Ze szczególną dokładnością należy podkleić miejsca wzdłuż spękań i rys,
4. zaklejenie całej powierzchni polichromii w Sali Konferencyjnej i sufitu nad klatką schodową, warstwą bibuły japońskiej przy użyciu 2% roztworu polialkoholu winylowego, a miejsc spękanych i zarysowanych pasami płótna lnianego,
5. wykonanie zakotwienia warstwy tynku pokrytego polichromią metodą tzw. „szpilkowania” polegającą na przewierceniu od strony licowej otworów przez tynk, podsufitkę i belki stropowe. W otworach zamontowane zostaną stalowe, gwintowane szpilki zakończone talerzykiem wchodzącym w grubość tynku, zaś od strony stropu nakrętką z nakładką umożliwiającą regulację naprężenia. Ponieważ w Sali Konferencyjnej zarejestrowano 17 belek stropowych o rozpiętości ok. 6 m, a planuje się nawierty co 1,5 m – wykonanych zostanie 68 miejsc mocujących, natomiast nad klatką schodową 14 belek o rozpiętości 4 m – 28 miejsc mocujących. Otwory nawiercane będą z ominięciem ważnych miejsc przedstawiających, np. charakterystycznych detali.

Tak przygotowaną powierzchnię, poddaną wstępnym zabiegom konserwatorskim i zabezpieczającym należy podstępłować, zapierając od dołu do ustawionego rusztowania. Jako warstwy amortyzującej można użyć brytów styropianu, bądź gąbki i sklejki.

W trakcie prac przy stropie należy kontrolować stan zachowania polichromii i w razie konieczności uzupełniać system mocujący.

Monika Konkolewska

Konserwator dzieł sztuki

mgr Monika Konkolewska
Konserwator Dziej Sztuki
rzeczoznawca ZPAP

25.02.2018